

Motion till riksdagen 2005/06:T446

av **Gunilla Wahlén m.fl. (v)**

Samordning av de olika trafikslagens utbud

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen begär att regeringen skall återkomma med en plan om hur en digital funktion skapas under statens ansvar, med ett samordnat system för information, försäljning och distribution av alla trafikslag i hela landet.

Bakgrund

Målet för trafikpolitiken är att erbjuda medborgarna och näringslivet i alla delar av landet en god, miljövänlig och säker transportförsörjning som är samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar. Rese- och turistindustrins branscher och företag agerar inom den målramen. Tillgång till infrastruktur för fysiska kommunikationer är en förutsättning för affärens och tillväxten.

Från att från början ha följt i kölvattnet på industrins och handelns behov av transportförsörjning har turismen i Sverige nått en sådan omfattning och fördelning i landet att både konsumenter och producenter av turisttjänster ställer krav på en trafikpolitik som i utformningen är anpassad till deras specifika behov. Långsiktighet i investeringar och etableringar är en förutsättning för ett ömsesidigt värdeskapande partnerskap mellan samhället och turistnäringen.

En fungerande turism förutsätter en väl genomtänkt infrastruktur som är avpassad för rese- och turistindustrins servicetjänster, främst kommunikationer och anläggningar för gemensamma behov.

För att en kommunikationsstandard skall kunna upprätthållas i hela landet, krävs en samordning mellan alla transportslag, bil, båt, buss, tåg och flyg. Detta är inte fallet i dag då avregleringen av flyget och järnvägen har inneburit att distributionsinfrastrukturen har slagits sönder. För konsumenten har det

Fel! Okänt namn på

blivit en markant försämring, i dag är det svårare än någonsin att få överblick över det totala reseutbudet vid planering av en resa.

Trafiksystemen hänger inte ihop och mycket lite samordning märks mellan transportslagen. Som ett exempel kan nämnas, att trots att Sveriges andra största tågstation både vad gäller avgångar och passagerarvolym finns under Arlanda flygplats så märks det inte utifrån ett konsumentperspektiv. Tåg- respektive flygtransportssystemet hänger inte ihop vid planering av resan, vilket innebär att stora samhällsvinster går om intet då det ej är självklart att kombinera flygresa i kombination med en tågsträcka.

Avreglering kräver samordning. Den enda part som kan ta på sig ett sådant ansvar är staten. Staten bör därför ta ett ökat ansvar för koordinering av trafikslagen för att underlätta för konsumenten.

Det är angeläget från ett konsumentperspektiv att de olika trafikföretagens informationssystem kopplas samman och förbättras så att konsumenterna lättare kan hitta de kombinationer av förbindelser som bäst motsvarar deras behov. Det finns undersökningar som visar att konsumenten upplever det svårt att få överblick över alla resealternativ. Samma undersökningar visar även att om en sådant nationellt reseplaneringssystem skulle finnas, skulle konsumenten i större utsträckning välja kollektiva färdmedel än den egna bilen. Studierna pekar även på att konsumenterna skulle resa mer, dvs. vi skulle få en totalmarknadstillväxt inom rese- och turistindustrin, vilket i sin tur skulle leda till att skapa tillväxt regionalt samt att statens subventioner av olönsamma trafiklinjer i förlängningen skulle kunna minskas.

Ett nationellt ansvar

Därför bör staten ta ett nationellt initiativ att bygga upp en nationell bokningsbrygga för alla transportslag som bättre samordnar utbudet av transporter till gagn för konsumenten. I detta system måste alla operatörer som tillhandahåller trafik på nationell, regional och lokal nivå vara med. Staten behöver ta ett huvudansvar för frågan och hitta lämpliga gemensamma ägandeformer. Detta system skall alla statliga verk, myndigheter och bolag som tillhandahåller trafik gemensamt samlas kring.

En digital funktion, som gör Sveriges transportutbud tillgängligt för alla konsumenter, kommer att medföra att fler väljer att resa kollektivt. Det skall samordnas på en nationell, interregional och lokal nivå. Ett exempel kan vara att det statligt ägda Linkon får detta uppdrag, och att målet att tillhandahålla ett nationellt bokningssystem för alla trafikslag är dess enda uppgift. Ett nationellt system med alla trafikslag på alla nivåer skulle med största säkerhet föra över resande från väg till kollektivtrafik.

Det kommer även att göra det möjligt för alla producenter av upplevelser och resor att fritt kunna använda och marknadsföra varandras tjänster. Att producera och sälja paket genom flera kanaler kommer att öka tillgängligheten och leda till mer försäljning. Vilket inte minst är viktigt med tanke på turistnäringen för att uppnå de regionala tillväxtmålen.

Vårt förslag

Vänsterpartiets förslag innebär att en digital funktion skapas med ett samordnat system för information, försäljning och distribution av alla trafikslag i hela landet. Detta gäller alla transportslag, bil, båt, buss, tåg och flyg samt sammankoppling av den nationella, interregionala och lokala nivån. Konsumenten skall ges möjlighet att boka och köpa en resa inom Sverige från ”bostad till upplevelse” i ett utbud från samtliga transportörer på denna marknad, allt i syfte att öka det kollektiva resandet och för miljön det bästa resealternativet. Vad i motionen anförts om ett gemensamt bokningssystem bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Gunilla Wahlén (v)

Lennart Beijer (v)

Marie Engström (v)

Peter Pedersen (v)

Karin Thorborg (v)

Lars Bäckström (v)

Siv Holma (v)

Per Rosengren (v)